

Силабус дисципліни Соціальна допомога

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Спеціальність 231 Соціальна робота
Освітньо-професійна програма «Соціальна робота»

Рік навчання: 3, Семестр: 5,6

Керівник курсу: к.е.н, доц. Миколіук Світлана Миколаївна

Кількість кредитів: 7 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

Кандидат економічних наук, доцент
Миколіук Світлана Миколаївна

Контактна інформація mukolyk_S@ukr.net, +380962713723

Опис дисципліни

Дисципліна «Соціальна допомога» належить до блоку обов'язкових дисциплін циклу професійної підготовки бакалавра галузі знань 23 «Соціальна робота». Соціальна допомога - система заходів, спрямованих на повернення особи до активного життя та праці, відновлення соціального статусу і формування в особи якостей, установок щодо пристосування до умов нормальної життєдіяльності шляхом правового і матеріального захисту її існування, підготовки до самообслуговування з формуванням здатності до пересування і спілкування, повсякденних життєвих потреб тощо. Соціальна допомога надається особам, які опинилися в нужді та охоплює окремі види забезпечення, які практично неможливо здійснити на принципах соціального страхування, надається найменш захищеним і найбільш нужденним категоріям населення, як правило, індивідуально. Опанування засадничими принципами соціальної допомоги збагачує практичний потенціал здобувачів вищої освіти спеціальності «Соціальна робота».

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4/3	1. Соціальна допомога: її види та форми. Поняття про соціальні ризики.	Знати визначення поняття «соціальна допомога», соціальні гарантії, які забезпечуються Конституцією України та основні напрями соціальної допомоги в Україні.	Тести, питання.

4/3	2. Моделі соціального захисту населення	Здійснювати порівняльний аналіз зарубіжного та вітчизняного досвіду соціальної допомоги населенню. Знати моделі соціальної допомоги населенню. Розуміти роль соціального страхування у забезпеченні соціальними допомогою населення.	Тести, питання.
4/3	3. Державна допомога сім'ям з дітьми.	Розуміти основні засади та принципи державної допомоги сім'ями з дітьми	Тести, задачі, питання.
4/3	4. Державна соціальна допомога особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю	Знати основні засади надання державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю	Тести, питання.
4/3	5. Соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям	Розуміти сутність соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям .	Тести, питання.
4/3	6. Загальнообов'язкове соціальне страхування	Розуміти сутність загальнообов'язкового соціального страхування	Тести, питання
4/3	7. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття	Знати об'єкти та суб'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.	Тести, питання.
4/3	8. Соціальна підтримка молоді	Володіти методами надання соціальної підтримки молоді.	Тести, питання.
4/3	9. Реабілітація осіб з інвалідністю	Знати види соціальної допомоги та реабілітації осіб з інвалідністю	Тести, питання.
4/3	10. Правові засади встановлення прожиткового мінімуму	Знати особливості та правові засади встановлення прожиткового мінімуму	Тести, питання.
4/2	11. Методика обчислення середньомісячного сукупного доходу сім'ї для надання соціальних послуг	Розуміти сутність методики обчислення середньомісячного сукупного доходу сім'ї для надання соціальних послуг	Тести, питання.
4/4	12. Особливості надання субсидій різним категоріям населення	Володіти специфікою та методами розрахунку субсидій різним категоріям населення.	Тести, питання.
4/2	13. Соціальна допомога внутрішньо переміщеним особам.	Володіти знаннями щодо надання соціальної підтримки внутрішньо переміщеним особам	Тести, питання.

2/2	14. Соціальні стипендії та порядок їх призначення.	Знати специфіку призначень, виплат та фінансування соціальних стипендій	Тести, питання.
2/2	15. Державні гарантії та пільги учасникам АТО/ООС.	Розуміти сутність отримання пільг учасникам бойових дій із числа учасників АТО/ООС, особливості нарахування одноразової грошової допомоги у разі втрати працездатності	Тести, питання.

Рекомендовані джерела інформації:

1. Березіна С. Б. Сучасні і майбутні ризики в соціальній сфері України. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип.32. С.131-141.
2. Брич В. Я., Миколук С. М. Соціальний захист сиріт в Україні : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. 200 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/37769>
3. Бурик З. Публічне управління соціальними ризиками в умовах нової соціально-економічної реальності. *Наукові перспективи*. 2021. №1 (7). С. 72-82
4. Воробйова Г. В., Зозуля С. С. Зарубіжні тренди соціальної політики захисту ветеранів. *Актуальні проблеми політики*. 2021. № 68. С. 90-95
5. Данилюк О. І. Соціальний захист населення та фінансовий механізм його реалізації. *Ефективна економіка*. 2019. № 5. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7056>
6. Костюк В. Л. Новації концепції соціально-правового статусу осіб з інвалідністю: науково-теоретичний аспект. *Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія "Право"*. 2018. №1(17). С. 1-18
7. Миколук С. Сирітство в Україні в умовах війни: соціальна робота та соціальна допомога, *Ввічливість. Humanitas*. 2022. №3 С. 61-68. URL: [Http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/humanitas](http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/humanitas)
8. Миколук С. Соціальний супровід як форма соціальної допомоги для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського*. 2022. Т. 33 (72). № 3. С. 48-53. URL: <http://psych.vernadskyjournals.in.ua/33-72-3-ua>
9. Миколук С. Соціально-психологічна допомога дітям із прийомних сімей в умовах війни, *«Габітус»*. Вип. 38/2022, С. 152-155. URL: [Http://www.habitus.od.ua/38-2022](http://www.habitus.od.ua/38-2022)
10. Моргай Л. Система соціального обслуговування людей похилого віку в Україні. *Соціальна робота та соціальна освіта*. 2019. №3. С. 63-71.
11. Огінська А. Ю. Соціальний захист населення та фінансовий механізм його реалізації: теоретико-концептуальний зріз. *Економіка та держава*. 2018. № 4. С. 131–13
12. Осіпова Л.В., Паламарчук І.А. Аналіз державного фінансування соціального захисту пенсіонерів в умовах децентралізації. *Інфраструктура ринку*. 2019. № 27. С. 9-13.
13. Пліско Є., Тіщенко В. Аналіз сучасного стану соціального захисту дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*. 2022. Вип. 2(17). С. 42–51. URL: <https://doi.org/10.31865/2414-9292.17.2022.259992>
14. Про державну допомогу сім'ям з дітьми : Закон України від 21.11.1992 р. № 2811-ХІІ. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2811-12>

15. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям: Закон України від 01.06.2000 р. № 1768-III. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1768-14>
16. Сітнік С. Підтримка багатодітних сімей, як пріоритетний напрямок державної сімейної політики. *Державне будівництво*. 2019. №1. С. 1-11.
17. Статистичний збірник «Соціальний захист населення України у 2020 році». URL: http://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2021/zb/07/zb_szn_2020.pdf
18. Чорна М. Сутність права громадян на соціальний захист. *Конституційне право*. 2019. №4. С. 151 – 156.
19. Department of Health and Social Care (2019). Strengths-based approach: Practice Framework and Practice Handbook. <https://www.gov.uk/government/publications/strengths-based-social-work-practice-framework-and-handbook>
20. Emergence of public development: financial and legal aspects: monograph /Yu. Pasichnyk and etc.: [Ed. by Doctor of Economic Sciences, Prof. Pasichnyk Yu.] : Collective monograph. Agenda Publishing House, Coventry, United Kingdom, 2019. 737 p.
21. Matteo Caravani, Jeremy Lind, Rachel Sabates-Wheeler, Ian Scoones. Providing social assistance and humanitarian relief: The case for embracing uncertainty. *Development Policy Review*. 2021. 31p. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/dpr.12613>
22. Obinger, H., Schmitt, C. (2019) World war and welfare legislation in western countries. *Journal of European Social Policy*. 261–274. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0958928719892852>
23. Palacios, Robert J. and Robalino, David A., Integrating Social Insurance and Social Assistance Programs for the Future World of Labor. IZA Discussion Paper 13258. 36p.
24. Rashid, T., & McGrath, R. (2020). Strengths-based actions to enhance wellbeing in the time of COVID-19. *Inter-national Journal of Wellbeing*, 10(4).
25. Social protection. UNICEF. URL: <https://www.unicef.org/social-policy/social-protection>

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Соціальна допомога» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання комплексного практичного індивідуального завдання; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; аргументованість наукової дискусії; інші види індивідуальних і групових завдань; підсумкові залік/іспит.

- *Політика щодо дедлайнів і перескладання.* Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- *Політика щодо академічної доброчесності.* Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.
- *Політика щодо відвідування.* Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Соціальна допомога” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4 (залік/іспит)
20%	20%	20%	40%
1. Усне опитування під час занять (30 балів). 2. Письмова робота 70 балів	1. Усне опитування під час занять (30 балів). 2. Письмова робота 70 балів	1. Написання КПЗ, яке включає: виконання аналіз діяльності соціальних служб, ознайомлення з їх структурою, функцією діяльності = 60 балів 2. Захист КПЗ = 30 балів 3. Оцінка за тренінг = 10 балів	1. Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів. 2. Задачі (2 задачі) – по 30 балів, макс. 60 балів. 3. Теоретичне питання – макс. 20 балів.

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)